

_____ *hokimligi*
maktabgacha va maktab ta'limi
boshqarmasi

_____ *maktabgacha va*
maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi
___-umumiy o'rta ta'lim maktabi
tabiiy fanlar o'qituvchisi

_____ *ning*
20__-20__-o'quv yili 3-sinflar uchun

DARS

ISHLANMALARI

20__-20__-o‘quv yili 3-sinflar uchun tabiiy fanlardan I yarim yillik taqvim mavzu rejasi

№	O‘tiladigan mavzular rejasi	Soati	Dars o‘tkazish muddati	Dars o‘tkazilgan sana
1.	Yozni eslab	1		
2.	Hayvonot olamining xilma-xilligi	1		
3.	Baliqlar	1		
4.	Suvda ham, quruqlikda ham yashovchilar va sudralib yuruvchilar	1		
5.	Qushlar	1		
6.	Sutemizuvchilar	1		
7.	O‘zbekistonning hayvonot dunyosi	1		
8.	O‘simliklar olamining xilma-xilligi	1		
9.	O‘simliklar hayoti. BSB-1 (50 ball)	1		
10.	O‘zbekiston o‘simliklar dunyosi	1		
11.	Yulduzlar sayyoralar	1		
12.	Yer sayyorasi	1		
13.	Astronomik va taqvimiy yil	1		
14.	O‘simliklar va hayvonlarning mavsumga bog‘liqligi	1		
15.	Ob-havo, yog‘ingarchilik turlari	1		
16.	Harorat. ChSB-1 (40 ball)	1		
17.	Sayyoramizdagi sovuq joylar	1		

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Yozni eslab

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad-o'quvchilarni yangi mavzu bo'yicha yangi bilimlar berish, qiziqarli tabiat hodisalari, ularning yuz berishiga nimalar sabab bo'lishini o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- sayyoramiz, unda yashaydigan hayvonlar va o'simliklar haqida yangi ma'lumotlarga ega bo'lishi, o'quvchilarda berilgan rasmlar hamda savollar ustida ishlash orqali vatanga muhabbat hissini uyg'otish.

d) rivojlantiruvchi maqsad-o'quvchilarni mustaqil fikrlashga, turli xil tabiat hodisalari nima sababdan sodir bo'lishi, tabiatda qanday moddalar mavjud va ular qanday ishlatilishi haqida tushuncha berish, tabiatdagi turli moddalar bilan tanishtirish, ularning qayerda ishlatilishi va g'aroyib xususiyatlarini o'rgatish, bolaning dunyoqarashini kengaytirish, atrofimizdagi olam haqidagi bilimlarini oshirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

muloqotga kirishish uchun zarur bo'ladigan og'zaki nutqni o'zlashtirish, jonli va jonsiz tabiat, tabiat hodisalariga oid tayanch so'z va atamalarning ma'nosini aytib bera olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

davlat ramzlariga hurmat bilan munosabatda bo'lish; farzandlik va o'quvchilik burchini bilish, unga rioya qilish, sinfdagi jihozlar, o'quv qurollarini asrab-avaylash.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

tabiiy boyliklarni, suvni isrof qilmaslik va tejamkorlikning ma'nosini tushunish, unga amal qilish, jihozlardan foydalana olish, ehtiyotkorlik va xavfsizlik qoidalariga rioya etish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi, interfaol.

Dars o'tish metodi: aqliy hujum, aralash, interfaol.

Dars jihozi: mavzuga oid ko'rgazmalar, jadvallar, tarqatma materiallar,

Texnik jihozlar: kompyuter, multimedia, slaydlar, magnitofon.

Darsning metodi: og'zaki (suhbat, savol-javob)

Dars jihozi: "O'qituvchi kitobi", mavzuga oid rasm, ko'rgazmalar va tarqatma materiallar, o'quv qurollari, elektron materiallar.

Shakl: jamoa, guruhda ishlash, hamma o'zi uchun.

Nazorat: o'quvchilarning darsda faolligi kuzatilib, hisobga olib boriladi.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxirida e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan savol-javob o'tkazish, uy vazifasini bajarilishini ko'zdan kechirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

"Attraksion" fransuzcha so'zdan olingan bo'lib, "o'ziga tortish" degan ma'noni ainglatadi. Hozir har qanday ko'ngilochar qurilma attraksion deb ataladi. Eng mashhur attraksion - bu halqali aylanma charxpalak.

O'zbekistonning katta qismini dasht va cho'llar egallaydi. Ulardan eng mashhurlari – Qoraqum va Qizilqum cho'llari, Mirzacho'l va Ustyurt platosi.

O'zbekistonning shimoli va sharqida baland tog'lar qad ko'tarib turadi. Ulardan ba'zilari shunchalik balandki, u yerdagi qor uyumlari hech qachon erimaydi. O'zbekistonda daryolar ham, ko'llar ham bor. Inson qo'li bilan yaratilgan ko'llar sun'iy ko'llar deyiladi. Eng yirik sun'iy ko'llardan biri - bu Aydarko'l. Tabiiy ko'llar esa inson ishtirokisiz paydo bo'ladi.

Toshkent teleminorasi

Qizilqum sahrosi

Chimyon tog'lari

Orol dengizi

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi.

O'tilgan mavzuga oid savol va topshiriqlar yozilgan kartochkalar tarqatiladi. O'quvchilar topshiriqlarni bajarib, o'tilgan mavzuni qismlarga bo'lib gapirishadi, xulosa chiqarishadi, o'qituvchi tomonidan umumlashtiriladi.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Hayvonot olamining xilma-xilligi

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad-o'quvchilarni yangi mavzu bo'yicha yangi bilimlar berish, qiziqarli tabiat hodisalari, ularning yuz berishiga nimalar sabab bo'lishini o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- sayyoramiz, unda yashaydigan hayvonlar va o'simliklar haqida yangi ma'lumotlarga ega bo'lishi, o'quvchilarda berilgan rasmlar hamda savollar ustida ishlash orqali vatanga muhabbat hissini uyg'otish.

d) rivojlantiruvchi maqsad-o'quvchilarni mustaqil fikrlashga, turli xil tabiat hodisalari nima sababdan sodir bo'lishi, tabiatda qanday moddalar mavjud va ular qanday ishlatilishi haqida tushuncha berish, tabiatdagi turli moddalar bilan tanishtirish, ularning qayerda ishlatilishi va g'aroyib xususiyatlarini o'rgatish, bolaning dunyoqarashini kengaytirish, atrofimizdagi olam haqidagi bilimlarini oshirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

muloqotga kirishish uchun zarur bo'ladigan og'zaki nutqni o'zlashtirish, jonli va jonsiz tabiat, tabiat hodisalariga oid tayanch so'z va atamalarning ma'nosini aytib bera olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

davlat ramzlariga hurmat bilan munosabatda bo'lish; farzandlik va o'quvchilik burchini bilish, unga rioya qilish, sinfdagi jihozlar, o'quv qurollarini asrab-avaylash.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

tabiiy boyliklarni, suvni isrof qilmaslik va tejamkorlikning ma'nosini tushunish, unga amal qilish, jihozlardan foydalana olish, ehtiyotkorlik va xavfsizlik qoidalariga rioya etish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi, interfaol.

Dars o'tish metodi: aqliy hujum, aralash, interfaol.

Dars jihozi: mavzuga oid ko'rgazmalar, jadvallar, tarqatma materiallar,

Texnik jihozlar: kompyuter, multimedia, slaydlar, magnitofon.

Darsning metodi: og'zaki (suhbat, savol-javob)

Dars jihozi: "O'qituvchi kitobi", mavzuga oid rasm, ko'rgazmalar va tarqatma materiallar, o'quv qurollari, elektron materiallar.

Shakl: jamoa, guruhda ishlash, hamma o'zi uchun.

Nazorat: o'quvchilarning darsda faolligi kuzatilib, hisobga olib boriladi.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxirida e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan savol-javob o'tkazish, uy vazifasini bajarilishini ko'zdan kechirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Bizning sayyoramizda milliondan ortiq turli xildagi jonivorlar mavjud bo'lib, hayvonot olamini mayda hasharotlardan tortib ulkan fillar va kitlar tashkil etadi. Bu jonivorlarning barchasi quruqlik, suv, havo, sovuq va issiq iqlimli yashash muhitlariga moslashgan. Hayvonot olami fauna deb ataladi. Faunani zoologiya fani o'rganadi.

3. Umurtqali va umurtqasiz jonivorlar

Jonivorlar o'zlarining tuzilishiga qarab umurtqali va umurtqasiz turlarga bo'linadi.

Umurtqasiz jonivorlarda skelet bo'lmaydi. Hasharotlar va o'rgimchaklar qattiq tashqi qobiqqa ega. Shilliqqurt bilan molluskaning faqat yumshoq tanasi bo'ladi va ular yerda sudralib yuradi.

Umurtqali jonivorlarda umurtqa va mayda suyaklardan iborat mustahkam skelet bo'ladi.

Umurtqali jonivornaning muhim farqli jihati umurtqa pog'onalari ichida orqa miyaning joylashganligidir. Orqa miyaning vazifasi – jonivor tanasini boshqarishda bosh miyaga yordam berish.

Bilasizmi?

150 yildan beri zoologlar zebiralarga yo'l-yo'l chiziqlar nima uchun kerakligi haqida o'yladilar. Ular uzoq vaqt bu chiziqlar zebiralarga yirtqich hayvonlardan yashirinish uchun kerak, deb faraz qildilar. Keyinroq aniqlanishicha, oq-qora chiziqlar ularning jonajon saharlarida berkinishlariga yordam bermas ekan. Boshqa olimlar bu chiziqlar zebiralarga quyoshda qizib ketmaslik uchun yordam beradi, degan fikrni ilgari surdilar va ular ham adashgan edilar. Faqat yaqindagina yo'l-yo'l chiziqlar yirtqich pashshalar – so'nalarni chalg'itish va zebiralarni bu hasharotlarning chaqishidan himoyalash uchun kerakligi aniqlandi.

Zebra

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi.

O'tilgan mavzuga oid savol va topshiriqlar yozilgan kartochkalar tarqatiladi. O'quvchilar topshiriqlarni bajarib, o'tilgan mavzuni qismlarga bo'lib gapirishadi, xulosa chiqarishadi, o'qituvchi tomonidan umumlashtiriladi.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchilliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____

(imzo)

(sana)

veb-saytimiz: Zokirjon.com

Zokirjon.com. veb-sayiti orqali o'zingiz uchun kerakli hujjatlarni yuklab olishingiz mumkin.

Zokirjon Admin bilan

90-530-68-66, 91-397-77-37 nomerga murojaat qilishingiz, shu nomerdagi telegram orqali bog'lanishingiz nza456 yoki nza445 izlab telegramdan yozishingiz so'raladi.

Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi

37 listdan iborat tabiiy fanlardan 3-sinf I yarim yillik konspektini to'loq holda olish uchun telegramdan yozing.

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To'lov uchun: **UZCARD *880*9860230104973329*summa#**

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.
To'liq holda olganingizdan so'ng:
Faqat o'zingiz uchun foydalaning.
Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.
Internet orqali veb-saytlarga joylamang.
Kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA

HIYONAT QILMANG.

Bizni hizmatdan foydalanib qulay imkoniyatga ega bo'ling!

Bizda maktablar uchun quyidagi hujjatlar mavjud.

- 1. 1-11-Sinflar uchun kelajak soati ish reja va konspektlari**
- 2. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan to'garak hujjatlari**
- 3. Sinf rahbar hujjatlari**
- 4. Metodbirlashma hujjatlari**
- 5. Ustama hujjatlari**
- 6. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan konspektlar va tezislar**
- 7. 1-11-Sinflar uchun Ish rejalar (Taqvim mavzu rejalar)**
- 8. Maktab ish hujjatlari**
- 9. Direktor ish hujjatlari**
- 10. MMIBDO' ish hujjatlari**
- 11.O'IBDO' ish hujjatlari**
- 12.Psixolog hujjatlari**
- 13.Xotin-qizlar qo'mitasi ish hujjatlari**
- 14.Kutubxona mudirasi ish hujjatlari**
- 15.Besh tashabbus hujjatlari**
- 16. Ommalashtirish uchun dars ishlanmalar va ochiq dars ishlanmalar, taqdimotlar, slaydlar**